

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української мови

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ВИРАЖАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ
СИНТАКСИСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
В РІЗНОСТИЛЬОВИХ ТЕКСТАХ

для підготовки *бакалавра*

Луцьк 2021

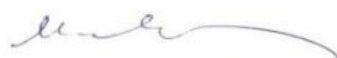
Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Виразальні можливості синтаксису української мови в різностильових текстах» для підготовки бакалавра. 2021 р. 10 с.

Розробник:

Межов Олександр Григорович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри української мови (протокол № 1 від 27 серпня 2021 року).

Завідувач
кафедри української мови

проф. Мірченко М. В.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	ОС бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 год./ 5 кредитів		Рік навчання четвертий
		Семестр сьомий
ІНДЗ: немає		Лекції 24 год.
		Практичні 24 год.
		Самостійна робота 92 год.
		Консультації 10 год.
	Форми підсумкового контролю: залік	
Мова навчання	українська	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові *Межов Олександр Григорович*
 Науковий ступінь *доктор філологічних наук*
 Вчене звання *професор*
 Посада *професор кафедри української мови*
 Контактна інформація: тел. 0992272361,
 e-mail: mezhov.oleksandr@vnu.edu.ua, mezhov@ukr.net
 Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу

У жанрово-стильових різновидах української мови початку ХХІ ст. простежуємо інноваційні динамічні процеси не лише в лексиці й словотворенні, а й синтаксисі та пунктуації з їх потужними виражальними можливостями передовсім у художній літературі та публіцистиці. Майбутні філологи та вчителі-словесники, журналісти й редактори, копірайтери й контент-менеджери, фахівці з реклами та зв'язків із громадськістю повинні не тільки досконало знати лексику й граматику української мови, вміти аналізувати, оцінювати виражальні можливості синтаксису в текстах різних стилів та жанрів, а й самостійно конструювати власні висловлювання, використовуючи синтаксичні засоби вираження мови з метою ефективного комунікативно-прагматичного впливу на читача або слухача. Саме тому й потрібно вивчати цей курс, який неодмінно стане корисним для майбутньої професійної діяльності здобувачів освіти різних спеціальностей гуманітарного спрямування.

2. **Мета і завдання навчальної дисципліни** – формувати у здобувачів освіти фахові мовнокомунікативні компетентності, пов’язані з уміннями та навичками:

- 1) аналізувати й оцінювати виражальні можливості синтаксичних одиниць і фігур у різностильових текстах, зокрема їхню роль в реалізації комунікативно-прагматичних функцій;
- 2) досконало володіти багатством синтаксичних ресурсів української мови, вільно, гнучко й ефективно їх використовувати в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування;
- 3) влучно й образно висловлювати думки для успішного розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя, зокрема професійній діяльності;
- 4) самостійно будувати власні висловлювання в різних стилях і жанрах спілкування, доцільно використовуючи синтаксичні й пунктуаційні засоби увиразнення;
- 5) редагувати й удосконалювати художні, публіцистичні, інформаційно-рекламні тексти шляхом влучного введення синтаксичних експресем й образних засобів для ефективного мовленнєвого впливу на адресата, його свідомість та емоційно-психічну сферу.

3. **Результати навчання (компетентності)**

Глибоко вивчаючи й аналізуючи розмаїття виражальних засобів синтаксису, інноваційні процеси в ньому, володіючи багатством синтаксичних конструкцій, усвідомлюючи їхній комунікативно-прагматичний потенціал, майбутній фахівець зможе у практичній діяльності:

- належно оцінювати своє або чуже мовлення, художні, публіцистичні, інформаційні та інші тексти;

- доцільно використовувати у власних висловленнях синтаксичну синонімію й варіантність простих речень і словосполучень, двоскладних й односкладних, активних і пасивних, повних і неповних, простих і складних конструкцій, синтаксичних форм слова тощо;

- ефективно застосовувати виражальні можливості синтаксичних одиниць та категорій; фігури експресивного синтаксису в усіх жанрово-стильових різновидах української мови для реалізації комунікативно-прагматичних завдань у різних видах професійної діяльності.

4. **Структура навчальної дисципліни**

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Виразальні можливості простого речення в різностильових текстах						
Тема 1. Стилистичні ресурси синтаксису української мови	11	2	2	6	1	ПР/РМГ 4 бали
Тема 2. Функційні вияви членів двоскладного речення	15	2	2	10	1	ФО /ВЗ 4 бали

Тема 3. Виразальні можливості односкладних і неповних речень	17	2	4	10	1	ДС /ВЗ 4 бали
Тема 4. Синтаксичні засоби увиразнення речень з однорідністю та відокремленням	17	4	2	10	1	БС/ВЗ 4 бали
Тема 5. Вставні, вставлені компоненти та звертання як репрезентанти експресивності в синтаксичних структурах	15	2	2	10	1	ДС/ВЗ 4 бали
Разом за змістовим модулем 1	75	12	12	46	5	20 балів
Змістовий модуль 1. Виразальні можливості складного речення в різностильових текстах. Синтаксичні синоніми та стилістичні фігури						
Тема 6. Виразальний потенціал складносурядних і складнопідрядних речень	14	2	2	9	1	ФО /ВЗ 4 бали
Тема 7. Експресивно-емоційна виразність безсполучникових складних речень	14	2	2	9	1	ДС /ВЗ 4 бали
Тема 8. Функційне навантаження різновидів речень за модальністю та експресією	14	2	2	9	1	БС /ВЗ 4 бали
Тема 9. Синтаксична синонімія як наслідок деривації синтаксичних одиниць	16	4	2	9	1	ДС /ВЗ 4 бали
Тема 10. Фігури поетичного синтаксису	17	2	4	10	1	РМГ/ВЗ 4 бали
Разом за змістовим модулем 2	75	12	12	46	5	20 балів
Усього балів за ЗМ1 і ЗМ2						40 балів
Модульна контрольна робота 1						ВЗ /30 балів
Модульна контрольна робота 2						ВЗ /30 балів
Усього балів за 6-й семестр						100 балів
Усього годин за курс	150	24	24	92	10	

*Форма контролю: ДС – дискусія; БС – евристична бесіда; ФО – фронтальне опитування; ВЗ – виконання практичних завдань, вправ; РМГ – робота в малих групах; ПР – презентація, ментальна карта.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота передбачає детальніше опрацювання здобувачами освіти теоретичних основ лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, а також виконання практичних завдань і вправ. *Питання й завдання для самостійної роботи подано за темами у навчально-методичних матеріалах до вивчення дисципліни.*

Ефективність самостійної роботи здобувачів освіти викладач виявляє на практичних заняттях, під час модульного контролю та фіксує в загальній оцінці за тему і змістовий модуль.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти

Дисципліна охоплює два змістові модулі. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою в кожному семестрі складається із сумарної кількості балів за:

- поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
- модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Поточний контроль передбачає такі форми: оцінювання усних відповідей на практичному занятті у процесі індивідуального, фронтального чи комбінованого опитування, евристичної бесіди, дискусії, роботи в малих групах; виконання практичних завдань для самостійної роботи, зокрема тренувальних вправ із кожної теми, творчих, аналітичних, проблемно-пошукових, дослідницьких завдань; презентацій, ментальних карт тощо. На практичному занятті і в процесі самостійної роботи, щоб отримати максимальний бал, здобувач освіти повинен: вичерпно відповідати на основні й додаткові питання; аргументувати теоретичні положення прикладами; знати основні та (вибірково) додаткові джерела з теми; самостійно опрацювати окремі питання, критично аналізуючи викладений у рекомендованих джерелах матеріал; створювати ментальні карти, презентації; застосовувати теоретичні знання на практиці; коментувати виконані практичні завдання; відстежувати й аналізувати синтаксичні одиниці в різностильових текстах; правильно їх утворювати, доцільно вживати в усному та писемному мовленні відповідно до національної специфіки української мови. Розподіл балів за темами із зазначенням максимальної оцінки див. у *Таблиці 2*.

Модульні контрольні роботи спрямовані на виявлення рівня компетентностей здобувачів освіти з кожного змістового модуля. До кожної модульної контрольної роботи входить два теоретичні питання й одне практичне завдання (по 10 балів).

Основні форми вивчення дисципліни: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Обов'язковими є відвідування практичних занять та усні відповіді у процесі опитування, бесіди, дискусії; виконання завдань для самостійної роботи, зокрема письмових вправ з кожної теми. На консультаціях викладач допомагає здобувачам освіти в опрацюванні складних питань курсу. Пропущені заняття можуть бути відпрацьовані під час консультацій у тих самих формах контролю, що передбачені на практичному занятті, або (за неможливості) через *e-mail, Viber, Skype, Zoom*. Такі ж способи взаємодії викладача зі здобувачами освіти й під час дистанційного навчання (наприклад, в умовах карантину).

Усі завдання мають бути виконані вчасно, у встановлені терміни, відповідно до затвердженого розкладу занять.

З основними принципами організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти у ВНУ імені Лесі Українки можна ознайомитися за покликанням: *ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки.*

Здобувачам освіти також можуть бути зараховані результати навчання, отримані в процесі неформальної та інформальної освіти. Деталі за покликанням: *ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.*

Із порядком розгляду звернень щодо вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з оцінюванням знань та навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, можна ознайомитися за покликанням: *ПОЛОЖЕННЯ про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки.*

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти зобов'язаний самостійно виконувати всі завдання поточного й підсумкового контролю, покликаючись на джерела у випадку використання чужих думок. Жодна з форм порушення академічної доброчесності (присвоєння чужих напрацювань чи ідей, плагіат, некоректне цитування та ін.) недопустима. За таких дій – адекватна реакція відповідно до нормативних документів:

- *Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату;*
- *Кодекс академічної доброчесності.*

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є залік. Здобувач освіти може отримати семестровий залік «автоматом», набравши в сумі не менше 60 балів, за умови вчасного виконання всіх завдань, передбачених силабусом. У випадку незадовільної підсумкової оцінки (менше 60 балів) здобувач освіти може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, скласти одну із тем або перескласти якусь тему, написавши підсумковий тест тощо). *Питання до заліку див. у навчально-методичних матеріалах для вивчення дисципліни.*

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 3

<i>Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка</i>
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Критерії оцінювання

Відмінно – здобувач освіти дає вичерпні відповіді на основні та додаткові питання, виявляє критичне мислення, повне розуміння матеріалу, глибоко та всебічно аналізує його, використовуючи при цьому обов'язкову й додаткову літературу, самостійно наводить приклади, робить ґрунтовні й аргументовані висновки, правильно виконує практичні завдання різного рівня складності, зокрема аналітичні, проблемні, творчі (не менше ніж 90% правильних відповідей і практичних завдань).

Дуже добре – здобувач освіти дає вичерпні відповіді лише на основні питання, використовуючи при цьому обов'язкову й додаткову літературу, самостійно наводить приклади, робить висновки, допускає поодинокі помилки у практичних завданнях різного рівня складності (не менше ніж 80% правильних відповідей і практичних завдань).

Добре – здобувач освіти, загалом, дає відповіді на переважну більшість питань, використовуючи при цьому лише обов'язкову літературу, наводить приклади з підручників, робить висновки, але допускає незначні помилки та неточності під час викладення матеріалу, виконання практичних завдань (не менше ніж 75% правильних відповідей і практичних завдань).

Задовільно – здобувач освіти дає відповіді, проте не розкриває суті питання, відчуває труднощі в наведенні прикладів, не здатен зробити правильні висновки, допускає суттєві помилки та неточності під час викладення матеріалу, виконання практичних завдань або виконує їх частково (не менше ніж 60% правильних відповідей і практичних завдань).

Достатньо – здобувач освіти демонструє низький рівень знань теоретичного матеріалу, допустивши значну кількість помилок у відповідях на питання, не може навести приклади, не здатен зробити висновки, не виконує половини практичних завдань (не менше ніж 50% правильних відповідей і практичних завдань).

Незадовільно – здобувач освіти фрагментарно або поверхово знає теоретичний матеріал, не може відповісти на питання викладача та виконати більшість практичних завдань (менше ніж 50% правильних відповідей і практичних завдань).

Оцінка в балах за різні види навчальної діяльності

Таблиця 4

Лінгвістична шкала	Залік	Модульна контрольна робота	Поточний контроль
Відмінно	56 – 60	28 – 30	4
Дуже добре	51 – 55	25 – 27	3
Добре	46 – 50	23 – 24	2,5
Задовільно	41 – 45	20 – 22	2
Достатньо	36 – 40	18 – 19	1,5
Незадовільно	1 – 35	1 – 17	1

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Бербер Н. Стилiстичний синтаксис прози Марії Матіос: ампліфікація поетонімів. *Південний архів. Філологічні науки*. Херсон, 2017. Вип. 71. С. 12–15.
2. Бербер Н. Стилiстичні фігури повтору як засіб увиразнення поетонімів у художньому мовленні Марії Матіос. *Записки з ономастики*. 2017. № 20. С. 30–40
3. Вільчинська Т. Функціонально-стилiстичне навантаження повтору у творчому доробку Уласа Самчука. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Літературознавство. 2015. № 42. С. 40–43.
4. Вільчинська Т. Лексико-семантичний повтор у мемуаристиці Уласа Самчука: до питання типології. *Філологічні науки*. 2015. Вип. 38. С. 99–103.
5. Горобець І. Семантико-синтаксичні особливості ампліфікації в мові сучасної української преси. *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*. 2019. № 1. С. 115–120.
6. Горобець І. Найтиповіші різновиди та прагмастилiстичні функції анафоричного повтору у мові сучасної української преси. *Лінгвістичні дослідження*. 2018. Вип. 48. С. 238–243.
7. Горобець І. Повтор заголовка тексту в мові сучасної української газетної публіцистики. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Філологія (мовознавство). 2019. Вип. 28. С. 102–108.
8. Горобець І. Специфіка функціонування синтаксичних конструкцій із повтором об'єктних та обставинних синтаксем-поширювачів у мові сучасної української преси. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2019. Том 30 (69). № 3. С. 10–14.
9. Городенська К. Г. Деривація синтаксичних одиниць. Київ : Наукова думка, 1991. 189 с.
10. Гринишин У. Експресивно-прагматичний потенціал ампліфікованих конструкцій з апосіопезою. *Рідне слово в етнокультурному вимірі* : зб. наук. праць. Дрогобич : Посвіт, 2013. С. 80–88.
11. Гуйванюк Н. В. Слово – Речення – Текст : вибр. праці. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. 664 с.

12. Дегтярєва І. Стилістичний синтаксис української постмодерністської прози. *Українська мова*. 2009. № 3. С. 27–38.
13. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови: підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 384 с.
14. Дудик П. С. Стилістика української мови: навчальний посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с.
15. Завальнюк І. Оновлена стилістична конотативність складносурядних речень в українському газетному мовленні початку ХХІ ст. *Науковий часопис Національного педагогічного ун-ту ім. М. П. Драгоманова*. Серія 10. Проблеми граматики і лексикології української мови. 2009. Вип. 5. С. 200–206.
- Завальнюк І. Я. Синтаксичні одиниці в мові української преси початку ХХІ століття: функціональний і прагмалінгвістичний аспекти: монографія. Вінниця : Нова Книга, 2009. 400 с.
16. Загнітко А. Комунікативно-прагматичні аспекти сучасного політичного газетного дискурсу. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/54897/79-Zagnitko.pdf?sequence=1>
17. Зеленська Ю. Стилістичні фігури із повтором у сучасному поетичному мовленні. *Лінгвістичні студії. Linguistic Studies*. 2009. Вип. 19. С. 180–182.
18. Івкова Н. М. Фігури експресивного синтаксису в сучасній публіцистичній літературі: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Харків, 2007. 22 с.
19. Калашник Ю. Особливості стилістичного синтаксису повісті Миколи Вінграновського «У глибині дощів». *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія «Філологія», (73), 40–43. URL: <https://periodicals.karazin.ua/philology/article/view/5613>
20. Каленич В. Текстотвірний потенціал цитат у газетній публікаціях. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Філологія (мовознавство). 2017. Вип. 24. С. 165–171.
21. Кондратенко Н. В. Синтаксис українського модерністського і постмодерністського художнього дискурсу; за ред.: К. Г. Городенська. Київ : Видавничий Дім Д. Бураго, 2012. 323 с. <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/9267>
22. Мелкумова Т. В. Комунікативно-прагматичні функції виражальних засобів синтаксису (на матеріалі інформаційних та публіцистичних текстів): дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Кривий Ріг, 2011. 237 с.
23. Мелкумова Т. Посилення прагматичного впливу публіцистичного тексту завдяки взаємодії виражальних засобів синтаксису. *Філологічні студії*. Вип. 6. Ч. 2. С. 203–208.
24. Мелкумова Т. Прагматична роль багатосполучниковості (на матеріалі мас-медійних текстів). *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*. 2012. № 1. С. 302–305.
25. Радецька С. Прийоми відтворення граматичних та синтаксичних виражальних засобів мови в текстах публіцистичного стилю. *Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології*. №2 (5). 2011. С. 323–327.
26. Радецька С. Прийоми відтворення граматичних та синтаксичних виражальних засобів мови в текстах публіцистичного стилю. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Лінгвістика». 2013. Вип. 20. С. 267–270.
27. Савченко Л. Ампліфікація як основний стилістичний прийом художньої мови Уласа Самчука (на матеріалі роману «Темнота»). *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Мовознавство*. 2005. Вип. 1 (13). С. 218–227.
28. Словник тропів і стилістичних фігур / авт.-укл. В. Ф. Святовець. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 176 с.
29. Федоришин Х., Кушлик О. Ампліфікація як засіб увиразнення градаційних відношень у стилістичному синтаксисі прозових творів Івана Франка (на матеріалі оповідання «Хома з серцем і Хома без серця»). *Проблеми гуманітарних наук*. Серія «Філологія». 2016. Вип. 38. С. 179–188.

30. Федоряченко О. Типи і функції повтору в поетичному мовленні Миколи Вінграновського. *Донецький Вісник Наукового Товариства ім. Шевченка*. URL: <http://litmisto.org.ua/?p=19967> (дата звернення 16.04.2019).
31. Хорошева О. Стилістичні фігури в системі архітекτονіки есе Юрія Андруховича. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2010. № 20. 169–183.

Інтернет-ресурси

1. Блог «Центр культури української мови» Київського університету імені Бориса Грінченка. URL: <http://centrkum.blogspot.com/>
2. Офіційний сайт української мови. URL: https://ukrainskamova.com/publ/chinnij_pravopis/sintaksis_i_punktuacija/7
3. Сайт електронної бібліотеки «Україніка» НАН України. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/UA/elib.exe>
4. Сайт Інституту мовознавства імені О. О. Потебні НАН України. URL: <http://www.inmo.org.ua/library.html>
5. Сайт Інституту української мови НАН України. URL: <http://www.nas.gov.ua>.
6. Тезаурус з лінгвістичної термінології. URL: http://www.mova.info/mov_thes.aspx?11=68
8. Українська мова. Енциклопедія. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Rusanivskyy_VM/Ukrainska_mova_Entsyklopedia/

Праці викладача з дисципліни

1. Межов О. Г. Синтаксичні конструкції порівняльної модальності в поетичних творах Тараса Шевченка. *Волинь філологічна: текст і контекст. Творчість Т. Шевченка: традиції і сучасність* : зб. наук. пр. / упоряд. О. В. Яблонська. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. Вип. 18. С. 297–308.
2. Межов О. Г. Синонімічні конструкції з транзитивною семантикою в сучасній українській мові. *Лінгвістичні студії / Linguistic Studies*: зб. наук. праць; гол. ред. А. П. Загнітко. Вінниця : ДонНУ ім. Василя Стуса, 2017. Вип. 33. С. 74–79.
3. Межов О. Г. Суб'єктна парадигма речень з метафоричними предикатами в сучасній українській мові. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки*. Кропивницький : Видавець Лисенко В. Ф., 2017. Вип. 154. С. 677–683.
4. Межов О. Г. Функційне навантаження вокативів у поетичних творах Василя Стуса. *Сучасні мово- і літературознавчі методології та нові прочитання художнього тексту*. Антологія / упорядники Л. К. Оляндер, О. В. Богданова, Ю. В. Громик, І. Ф. Штейнер. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. С. 743–748.
5. Межов О. Г. Сучасні підходи до вивчення категорії звертання в курсі «Синтаксис української мови» для студентів-філологів. *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. Київ : НаУКМА, 2019. Вип. 5. С. 170–185.
6. Межов О., Костусяк Н. Комунікативно-прагматичні парадигми речень у сучасній українській мові. *Соціум. Документ. Комунікація*: зб. наук. праць. Серія: Філологічні науки. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я. М. 2019. Вип. 7. С. 11–32.
7. Межов О. Г., Мельник І. А. Комунікативно-прагматичні та стилістичні функції часток у художніх творах Лесі Українки. *Волинь філологічна: текст і контекст* : зб. наук. пр. / упоряд. Т. П. Левчук. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. Вип. 28. С. 45–59.
8. Костусяк Н. М., Межов О. Г., Навальна М. І. Українські фемінітиви в контексті мовної динаміки, синтаксичної семантики, деривації та проблем нормативності. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)* : збірник наукових праць / гол. ред. Є. Б. Барань. Вінниця : ТОВ «фірма Планер», 2021. Вип. 32. С. 171–184.
9. Navalna, M., Kostusiak, N., & Mezhev, O. The functional-cognitive characteristics of interrogative utterances in modern Ukrainian. *Cognitive Studies | Études cognitives*, 2021 (21), s. 1–14 (Scopus).